

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Selam

Doç. Dr. Selin Sayek Böke

İzmir Milletvekili

Türkiye’de özelleştirme uygulamalarının yaklaşık yüzde 88’i AKP iktidarıyla birlikte 2002 yılından itibaren gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte özellikle büyük sanayi KİT’leri satılmış, imalat sanayiinde faaliyet gösteren KİT’ler, enerji üreticisi KİT’ler ve madencilik sektöründeki kamu işletmelerinin satışı/devri gerçekleşmiştir. Özelleştirme gelirlerinde en büyük pay sahibi sanayi kuruluşları, EÜAŞ, Tüpraş, Erdemir, Tekel ve Petkim olurken, KİT sanayi kuruluşlarının yanı sıra, sayıları 100’ü aşan irili ufaklı ve Anadolu’nun özellikle az gelişmiş illerine dağılmış kamu işletmesi de kapatılarak KİT’lerin tasfiye süreci sürdürülmüştür. 1970’li yıllarda yapılan kamu yatırımlarının yüzde 30’u sanayi sektörüne aitken, sanayiye yapılan kamu yatırımlarının payı 2014’te yüzde 1’in altına inmiştir. Ancak, bu büyük tasfiyenin ardından, KİT’lere sanayide, enerjide yatırım kapıları kapatılmış, buradan doğan açık, özel sektör yatırımlarıyla kapatılamadığı için Türkiye, hem sanayisizleşme sorunu yaşamaya başlamış, hem de enerji arzı güvensizliği sorunu ile karşı karşıya kalmıştır. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB) verilerine göre, 1986’dan 2018’e, özelleştirme gelirleri 70,2 milyar doları bulmuştur. Bu gelirin bir kısmı Hazine’ye aktarılarak kamu açıklarının kapatılmasında kullanılırken, bir kısmı da faiz giderlerine, borç ödemeye ve ÖİB kurumunun bürokrasisine harcanmıştır. Geline nokta, başta sanayi kuruluşları ile stratejik sektör kuruluşları olmak üzere elinde neredeyse hiçbir yatırımcı kuruluş kalmayan Türkiye, ekonomisinde sanayisizleşme, dışa bağımlılık, yatırımsızlık ve yüksek işsizlik sorunuyla baş başa kalmış durumdadır. Bu durum acilen değerlendirilmeli, gelecek yıllara ilişkin yol haritası, bu değerlendirme sonucunda yeniden belirlenmelidir. Ancak sürecin iktisadi ve sosyal bir değerlendirmesini yapabilmek, gelecek döneme ilişkin ekonomi politikalarını belirlemek amacıyla fayda/maliyet analizini görmek açısından, 2002’den bugüne kadar yapılan özelleştirmelere ait herhangi bir sağlıklı envantere de ulaşılamamaktadır.

Bu bağlamda,

1. 2002 yılından bu yana özelleştirilen/satılan kamuya ait veya ortaklığı olan sanayi kuruluşları nelerdir?
2. Bu kuruluşların satış bedelleri, satıştan/devirden tahsil edilen ve kalan alacak tutarları nedir?
3. Bu kuruluşların önceki ve şimdiki istihdam rakamları nedir?
4. Bu kuruluşların önceki ve şimdiki mali tablo bilgileri nelerdir?